

*Renska Alla,
student of the department of turkology,
Educational and scientific institute of philology
Taras Shevchenko national university of Kyiv (Kyiv, Ukraine)*

COMPARATIVE STUDY OF FEMALE IDENTITY IN 19TH-CENTURY CRIMEAN TATAR AND WORLD LITERATURE

The theme of the study is the relationship between traditions and innovations in the literature of the 19th century through a comparative literary analysis of “Arslan-Kyz” by Ismail Gasprinsky, “Tsarivna” Olga Kobylanskaya and “Little Women” by Louise May Alcott. The aim is to highlight common humanist and feminist ideas, to express them in various national literatures, and to identify features and uniqueness in Crimean Tatar literature as part of the broader context of world literature.

Analysis of “Arslan-Kyz” by Ismail Gasprinsky, “Tsarivna” by Olga Kobylanskaya and “Little Women” by Louise May Alcott shows that, despite the different cultural and historical contexts in which these works were created, all three authors emphasize the importance of female autonomy, education and moral development. These texts transcend their specific national and literary traditions, contributing to a global discourse on women's rights, social roles, and personal freedom.

“Arslan-kyz” by Ismail Gasprinsky is a famous work of Crimean Tatar literature, which combines tradition with innovation. The main character Arslan-Kyz is a symbol of resistance to patriarchal norms. In a society that has traditionally relegated women to subordinate roles, Arslan-Kyz is a challenge to the status quo. Her desire for education, intellectual independence and rejection of forced marriages reflect Gasprinsky's broader vision of modernizing Crimean Tatar society. The work, although based on Crimean Tatar traditions, promotes a progressive view of the role of women in society and calls for the reform of cultural and social practices. In this way, Gasprinsky uses his story not only for entertainment, but also to promote social change, promoting the empowerment of women in a rapidly changing world.

In the “Tsarivna” by Olga Kobylanska is explored the psychological and emotional journey of her character, a young woman struggling with the limitations of social expectations. Although “Tsarivna” is imbued with Ukrainian traditions, the main themes of the novel echo broader feminist ideals. Kobylanska struggles with the tension between personal freedom and family responsibilities, ultimately seeking to define her identity beyond the constraints imposed by society and gender norms. The character's internal conflict and ultimately abandonment of arranged marriage reflect a growing recognition that women need to choose their own lives and futures. Kobylanska emphasizes that education and self-realization are fundamental to the development of a woman's moral strength and independence, ideas that are radical for the time. In this sense, Kobylanska positions “Tsarivna” as a criticism of social structures that limit the opportunities and potential of women, advocating an egalitarian society where women have the freedom to determine their own destiny.

Louisa May Alcott's "Little Women" is written in a different cultural and historical context, as well as about the development of young women in independent, morally strong personalities. Through the lives of the sisters, May Alcott explores different models of femininity, each offering a unique approach to the roles that women play in the family and society. Although the novel remains rooted in the values of 19th-century America, its feminist connotation is evident in the way Alcott allows his characters to receive education, careers, and personal fulfilment. Jo March, the main character, stands out as a symbol of resistance to traditional gender roles, choosing to write and work outside of traditional female paths. Her refusal to meet expectations for marriage and family calls into question the restrictions placed on women at the time. Although Alcott's work is based on Christian moralism, it offers an alternative in which women are given space to develop their talents and aspirations, thus illustrating the transformative power of education and self-determination.

Despite the different cultural backgrounds of these works - Crimean Tatar, Ukrainian and American - there is a striking commonality in the feminist themes explored in each text. In all three works, women challenge the prevailing gender norms, defending women's rights to education, self-expression and autonomy. Arslan-Keyes, the Princess and the March sisters are depicted as complex characters who confront the constraints imposed by their society and seek to define their own identity. Authors use their heroines to illustrate the importance of moral honesty, intellectual development, and personal freedom, qualities traditionally denied to women in their respective cultures. Each work contributes in its own way to a broader debate on gender equality, emphasizing that women's empowerment is not only beneficial for individual development, but also necessary for social progress.

A comparative study of these three works highlights the intertextual connections between the Crimean Tatar, Ukrainian and world literatures. Although Gasprinsky, Kobilyanskaya and Olcott wrote in different political and cultural environments, their works share universal themes of women's empowerment and the importance of education. This relationship speaks to how literature transcends national boundaries, drawing on shared human experience and values. Studying these works together contributes to a better understanding of how feminist ideas have evolved in different cultural contexts and how they continue to shape literary traditions around the world.

Analysis shows that all three texts, despite cultural and geographical differences, emphasize the importance of female autonomy, education and moral development. "Arslan-kyz" by Gasprinsky acts not only as a work of art, but also as a social manifest advocating the modernization of the Crimean Tatar society. Similarly, Kobilyanska and Alcott use their heroines to challenge gender roles and propose alternative models of female identity based on self-awareness and moral strength.

Thus, the comparative study confirms the relevance of the Crimean Tatar literature in the world literary process and illustrates how feminist narratives cross national boundaries. It also highlights how shared literary values such as dignity, personal development and resistance to injustice serve as a bridge between cultures, fostering a global dialogue on women's rights and cultural identity.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.